

Foto: Margareta Edqvist

Nålkörvel finns på den svenska rödlistan över hotade arter och är placerad i kategorin starkt hotad (EN). Den är även fridlyst. Sedan mitten av 1900-talet har den gått kraftigt tillbaka och är numera sällsynt i hela sitt svenska utbredningsområde. För att bryta den negativa utvecklingen har Naturvårdsverket låtit utarbeta ett åtgärdsprogram som har som mål att gynna nålkörvel och andra arter som tidigare var vanliga ogräs i bondens åkrar.

Nålkörvel är en flockblomstrig ettårig växt. Den är 10–25 cm hög och kan vara höst- eller vårgroende.

Stjälken är ofta grenad från basen, bladen är finflikiga. De små, vita blommorna sitter i en liten flock med få grenstrålar.

Det svenska namnet nålkörvel syftar på de långa, nästan nållika frukterna som är mycket karakteristiska. De kan bli upp till 8 cm långa varav sprötet utgör tre fjärdedelar. Höstgroende exemplar av nålkörvel blommar redan i början av juni, vårgroende i juli månad.

I Sverige är nålkörvel efter 1950 endast funnen på Öland och Gotland. Även där har arten gått kraftigt tillbaka under de senaste decennierna.

Rödlistan

Den svenska rödlistan upprättas av ArtDatabanken och fastställs av Naturvårdsverket. Listan uppdateras vart femte år. I rödlistan klassificeras växter och djur i olika hotkategorier beroende på hur stor risken är att arten ska försvinna ur landet.

Rödlistans kategorier:

RE – Försvunnen

CR – Akut hotad

EN – Starkt hotad

VU – Sårbar

NT – Missgynnad

DD – Kunskapsbrist

Foto: Thomas Gunnarsson

Foto: Thomas Gunnarsson

Nalkörvel

växer i åkrar med kalkhaltig jord, sällsynt kan den påträffas även på ruderatmark. Åkrar med nalkörvel hyser ofta andra hotade åkerogräs som till exempel åkerranunkel, sommarklynne och åker-madd.

Nalkörveln är känslig för ogräsbekämpning vilket slår ut arten. Förbättrad ogrärensning av utsäde har också missgynnat arten. Den har svårt att hävda sig i dagens åkrar med tätbevuxen stråsäd.

Det är tveksamt om arten på sikt kan finnas kvar i odlingslandskapet utan speciella stödinsatser. I åkrar som fortfarande hyser nalkörvel bör en kantzona lämnas fri från ogräsbekämpning och konstgödnad. Det är också en fördel om åkern inte besås ända ut till kanterna.

Nalkörvel förekommer i övriga Norden bara i Danmark.

Om du vill läsa mer om nalkörvel eller om floraövervakning kan du besöka följande hemsidor:

Svenska Botaniska Föreningen:
www.sbf.c.se

ArtDatabanken:
www.artdata.slu.se

Naturvårdsverket:
www.naturvardsverket.se

Länsstyrelserna:
www.lst.se

Floraövervakning

Sveriges miljömål slår fast att alla arter ska förekomma i livskraftiga bestånd. Att kartlägga förekomsten av hotade växter är en viktig del i arbetet med att bevara arter och biologisk mångfald.

Projekt Floraväktarna är ett nätverk av växt- och naturintresserade personer som besöker de hotade arternas växtplatser för att räkna antalet plantor, upptäcka eventuella förändringar eller andra oroande faktorer. Floraväktarnas rapporter ligger till grund för en del av miljöövervakningen

och floravårdsarbetet i landet.

Andra viktiga delar i bevarandearbetet är nätverket Natura 2000 och arbetet kring åtgärdsprogrammen.

Naturvårdsverket har gett länsstyrelserna i uppdrag att ta fram åtgärdsprogram för ett antal hotade kärlväxter som inte klarar att överleva utan särskilda åtgärder. Programmen är inte formellt bindande men syftar till att vara vägledande för arbetet med att bevara dessa arter i landet.

Natura 2000 är ett nätverk av EU:s mest

skyddsvärda naturområden. Natura 2000-områden finns i alla medlemsländer och ska hejda utrotningen av arter och livsmiljöer. Ett fyrtiotal av Sveriges kärlväxter ingår i nätverket.

Vill du veta mer om floraövervakning eller informera om någon lokal för nalkörvel hör gärna av dig till margareta.edqvist@telia.com som är samordnare för Floraväktarna. Vill du diskutera kring skötsel eller åtgärder för en specifik lokal kontakta din länsstyrelse.

Svenska Botaniska Föreningen
ArtDatabanken